

Số: 06/2024/QĐST-VDS

Lục Ngạn, ngày 15 tháng 8 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LỤC NGẠN, TỈNH BẮC GIANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Văn Hiếu.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Ngọc Minh - Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang tham gia phiên họp: Ông Đào Duy Đông - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 8 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 07/2024/TLST-VDS ngày 05 tháng 7 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”.

Theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 07/2024/QĐST-VDS ngày 08 tháng 8 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Chị Bùi Thị T, sinh năm 1974; trú tại tổ dân phố N, thị trấn C, huyện L, tỉnh Bắc Giang (có mặt).

- **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

1. Anh Bùi Trọng N, sinh năm 1976; trú tại thôn C, xã Q, huyện L, tỉnh Bắc Giang (vắng mặt, có đơn xin vắng mặt).

2. Anh Bùi Văn C, sinh năm 1978; trú tại thôn H, xã T, huyện L, tỉnh Bắc Giang (vắng mặt, có đơn xin vắng mặt).

3. Chị Bùi Thị Đ, sinh năm 1981; trú tại thôn H, xã H, huyện L, tỉnh Bắc Giang (vắng mặt, có đơn xin vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

* Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là chị Bùi Thị T trình bày:

Bà Phạm Thị H, sinh năm 1954 trú tại thôn T, xã Q, huyện L, tỉnh Bắc Giang là mẹ đẻ của chị. Khi bà H mới sinh thì phát triển bình thường, không có biểu hiện bệnh. Đến năm 1981, sau khi sinh con thì bà H mắc bệnh trầm cảm, đầu óc, tinh thần không ổn định. Gia đình đã đưa bà đi chữa bệnh nhưng đến nay bệnh tình

không thuyên giảm. Hiện nay bà H có thể nói chuyện được nhưng chỉ nói được một, hai câu là không có khả năng giao tiếp, không nhận thức được ai hay nhận thức được sự việc gì, không biết người khác nói về việc gì. Mọi sinh hoạt cá nhân như tắm rửa, vệ sinh, bà H đều không tự mình làm được mà luôn cần phải có người chăm sóc, không có khả năng tự thực hiện sinh hoạt cá nhân. Bà H chỉ ở nhà, không trò chuyện với ai, không làm ăn gì, không lao động được. Gia đình luôn phải cắt cử người canh chừng bà H hoặc phải khóa cửa, cổng ngăn bà H ra ngoài. Hiện nay bà H được hưởng trợ cấp xã hội dành cho người khuyết tật.

Nay chị đề nghị Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định chị là người giám hộ cho bà Phạm Thị H.

* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là anh Bùi Trọng N, anh Bùi Văn C, chị Bùi Thị Đ đều thống nhất trình bày:

Các anh, chị là con đẻ của bà Phạm Thị H. Các anh, chị xác nhận tình trạng bệnh của bà Phạm Thị H như chị Bùi Thị T trình bày là đúng. Nay chị Bùi Thị T đề nghị Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định chị Bùi Thị T là người giám hộ cho bà Phạm Thị H thì các anh, chị hoàn toàn nhất trí với toàn bộ yêu cầu của chị Bùi Thị T.

* Tại phiên họp, chị Bùi Thị T giữ nguyên yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố bà H là người mất năng lực hành vi dân sự như kết luận của Trung tâm P núi Phía Bắc và đề nghị Tòa án chỉ định chị là người giám hộ cho bà Phạm Thị H.

Ý kiến của đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp: Việc chấp hành pháp luật của Thẩm phán, Thư ký, những người tham gia tố tụng đã thực hiện đúng quy định. Về nội dung: Yêu cầu của chị Bùi Thị T là có căn cứ, đề nghị Tòa án tuyên bố bà Phạm Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự. Chỉ định chị Bùi Thị T là người giám hộ cho bà Phạm Thị H. Về lệ phí: Chị Bùi Thị T phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang nhận định:

[1] Về quan hệ việc dân sự và thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Chị Bùi Thị T có đơn yêu cầu tuyên bố bà Phạm Thị H, sinh năm 1954 trú tại thôn T, xã Q, huyện L, tỉnh Bắc Giang là người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự xác định đây là vụ việc dân sự về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang.

[2] Xét yêu cầu của chị Bùi Thị T thấy:

[2.1] Bà Phạm Thị H có tiền sử sản khoa bình thường, tiền sử phát triển thể chất bình thường. Bà Phạm Thị H không đi học do điều kiện kinh tế gia đình khó

khăn và tập tục địa phương, ở nhà làm ruộng và lao động phổ thông. Bà H bị bệnh tâm thần từ nhiều năm nay, hay nói linh tinh, có lúc cáu kỉnh, đánh chửi người thân, bỏ bê công việc, đi lại nhiều, đêm ít ngủ. Có hồ sơ bệnh án tâm thần tại cộng đồng từ tháng 8/2002 của Bệnh viện Tâm thần tỉnh B với chẩn đoán Tâm thần phân liệt thể đơn thuần, cấp số điều trị ngoại trú, bà H lĩnh thuốc và uống thuốc đều hàng tháng. Tình trạng bệnh không ổn định, tái phát thành từng đợt, bà H vẫn cười, nói, lảm bảm một mình, nói nhiều nội dung không liên quan, dễ nổi khùng, đánh, chửi người thân, không chịu vệ sinh cá nhân, ăn uống thất thường, đêm ít ngủ. Bà H không có khả năng lao động và tự nuôi sống bản thân, được hưởng chế độ trợ cấp cho người tàn tật tâm thần từ nhiều năm nay.

[2.2] Ngày 05 tháng 7 năm 2024, Tòa án có Quyết định trưng cầu giám định số 07/2024/QĐ-TA, đề nghị Trung tâm P Khu vực Miền núi phía Bắc thực hiện giám định sức khỏe tâm thần, giám định xác định năng lực hành vi dân sự đối với bà Phạm Thị H. Bà H vào giám định sức khỏe tâm thần nội trú tại Trung tâm từ ngày 08/7/2024 đến ngày 06/8/2024 ra viện.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 41/2024/SKTTNT ngày 06/8/2024 của Trung tâm P đã kết luận: *“Phạm Thị H, sinh năm 1954, ở thôn T, xã Q, huyện L, tỉnh Bắc Giang bị bệnh Tâm thần phân liệt thể đơn thuần, bệnh có mã F20.6 (Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi-ICD10). Hiện tại: Phạm Thị H mất năng lực hành vi dân sự.”*

Như vậy có đủ căn cứ để chấp nhận yêu cầu của chị Bùi Thị T, tuyên bố bà Phạm Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định tại Điều 22 Bộ luật Dân sự.

[3] Về chỉ định người giám hộ: Bà Phạm Thị H có chồng, cha, mẹ đẻ, con cả đều đã chết. Chị Bùi Thị T là con thứ 2/5 của bà H, là người có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, có tư cách đạo đức tốt, không phải là người đang bị truy cứu trách nhiệm hình sự. Căn cứ Điều 48, Điều 49, khoản 2 Điều 53 của Bộ luật Dân sự năm 2015 xác định chị Bùi Thị T là người giám hộ đương nhiên của bà Phạm Thị H. Quyền và nghĩa vụ của chị Bùi Thị T đối với bà Phạm Thị H được thực hiện theo quy định tại các Điều 57, Điều 58, Điều 59 của Bộ luật Dân sự.

[4] Về lệ phí: Chị Bùi Thị T phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định tại khoản 1, Điều 37- Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm c khoản 2 Điều 39, Điều 367, Điều 370, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, Điều 48, Điều 49, khoản 2 Điều 53 Bộ luật Dân sự; khoản 1, Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của chị Bùi Thị T: Tuyên bố bà Phạm Thị H, sinh năm 1954; trú tại thôn T, xã Q, huyện L, tỉnh Bắc Giang là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Chỉ định chị Bùi Thị T, sinh năm 1974; trú tại tổ dân phố N, thị trấn C, huyện L, tỉnh Bắc Giang (là con đẻ của bà H) là người giám hộ của bà Phạm Thị H. Quyền và nghĩa vụ của chị Bùi Thị T đối với bà Phạm Thị H được thực hiện theo quy định tại các Điều 57, Điều 58, Điều 59 của Bộ luật Dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Chị Bùi Thị T phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự nhưng được khấu trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng lệ phí đã nộp tại Biên lai thu số 0006275 ngày 05 tháng 7 năm 2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Lục Ngạn, tỉnh Bắc Giang. Xác nhận chị Bùi Thị T đã nộp đủ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Viện kiểm sát nhân dân huyện L, tỉnh Bắc Giang có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bắc Giang có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Bắc Giang;
- VKSND tỉnh Bắc Giang;
- VKSND huyện Lục Ngạn;
- Chi cục THADS huyện Lục Ngạn;
- UBND xã Quý Sơn, huyện Lục Ngạn;
- Những người tham gia tố tụng;
- Lưu: HS, VP.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(đã ký)

Nguyễn Văn Hiếu